

H E V E S M E G Y E I M Ű Z E U M I S Z E R V E Z E T
H A T V A N Y L A J O S M Ű Z E U M

Hatvan, Kossuth tér 11. 3000 Pf. 51.
Telefon: 37/346293 37/540-040 fax:37/540-040
info@hatvanymuzeum.net www.hatvanymuzeum.net

PÁLYÁZAT

Az NKA Múzeumi Kuratóriuma 2011-es kiírására
Altéma kódszáma: 2306

HEVES MEGYEI MÚZEUMI SZERVEZET HATVANY LAJOS MÚZEUMA, HATVAN

ARCON FORMÁLT VILÁGKÉP

Hatvany Lajos
(1880-1961)

A hatvani múzeum Hatvany Lajos nevét viseli. Ha megnézzük születési és halálozási dátumát, látható, hogy kerek évfordulók figyelmeztetnek bennünket a megemlékezésre. 2010-ben Hatvany Lajos öccse, a festő és műgyűjtő Hatvany Ferenc életművét bemutató kiállítás megrendezésével (NKA támogatással) ünnepeltük a múzeum megalapításának évfordulóját, idén a névadó előtt szeretnénk tisztelegni. A kiállítás aktualitását tehát életének kezdő és végpontjának évfordulós dátuma adja.

A Petőfi Irodalmi Múzeum karikatúragyűjteményéből és fotógyűjteményéből, valamint a hatvani Hatvany Lajos Múzeum képzőművészeti gyűjteményéből válogatott grafikákon és fotókon keresztül kívánjuk megidézni a 20. századi Magyarország irodalmi életének egyik különleges egyéniségét, múzeumunk névadóját, Hatvany Lajost. Nem csak mint irodalmi mecénást, aki a Nyugat folyóirat elindulásától anyagi de szellemi téren is részese volt valami újnak, s aki támogatta Ady Endre, József Attila, Márai Sándor, Karinthy Frigyes, s még sokak pályáját, vagy mint irodalomtörténészt, akit egész életén keresztül foglalkoztatta Petőfi Sándor költői világa, vagy irodalomkritikust, aki többek, így Bródy Sándor vagy éppen Gárdonyi Géza művészetét méltatta, s aki jó barátságot ápolt az európai irodalmi élet jeles alakjaival, például Thomas Mannal, de mint író is be kívánja mutatni a kiállítás.

Személyisége, nyúlánk, arisztokratikus megjelenése, jellegzetes gesztusai, arckifejezése úgy a róla készült rajzokon, mint a fotókon ránk maradtak.

A kiállítás vizuális megjelenése a rajzolt, értelmező jellegű karikatúra és a beállított vagy pillanatfotó kettősségére épít. Az éles szemű, gunyoros megfogalmazás, a sűrített jellemrajz, mely a karikatúrák lényege, különleges viszonyba kerül a látvány egyszeri jelenségét rögzítő fotóval. A fotók kiválasztásánál egyik szempontunk, hogy a rajzokról sugárzó személyiségjegyeket még inkább felerősítsük – egyfajta vizuális szellemi játékként (mely talán nem idegen Hatvany Lajos egyéniségétől, szellemiségétől). A két műfaj párhuzama, a fekete-fehér világ intellektualitása az, ami megidézi, megteremti a 20. század első felének, majd az 50-es évek Magyarországnak szellemi állapotait a képeken keresztül a múzeum kiállítótermében.

A kiállítás kevés felirattal szeretne élni, de a kiválasztott szövegek, tanulmány- és regényrészletek, kikristályosodott, ha tetszik axióma jellegű gondolatok informáló képességével kívánja a látogatót bevezetni abba a szellemi és érzelmi közegbe, mely Hatvany Lajost körülvette, pontosabban abba a közegbe, melyet Hatvany maga körül indukált. A kiválasztott irodalmi szemelvények, versek, levélrészletek, kritikák, zenerészletek (pl. Bartók Béla zongoradarabjai)... fejhallgatón keresztül kerülnek felkínálásra a meditativan elmélyülni kívánó látogatók számára.

Egy audiovizuális szerkezet szöveges, képekkel kiegészített prezentációkat kínál lejátszásra legalább négy témában – (A Nyugatban és más folyóiratokban vállalt szerepe – A támogatását és barátságát élvező művészek – Thomas Mann Magyarországon – Az irodalomtörténet), így múzeumpedagógiai foglalkozás megtartására is alkalmas, mert kihangsúlyozva, többek által is hallható módon közvetíti az információt.

A kiállításához készülő vezető ugyanezekkel a képi és tartalmi eszközökkel él: fekete-fehér-szürke színekben komponálva.

A kiállítást befogadó városok és intézmények a szerit lettek kiválasztva, hogy található-e valamilyen kapcsolat Hatvany Lajos és a település irodalomtörténeti élete vonatkozásában. Így a kiállítás **Egerben** (befogadó Dobó István Vármúzeum, szakmai partner Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár: 2012. március - július) – Bródy Sándorhoz és Gárdonyi Gézához fűződő kapcsolatával egészül ki, ahol a kiállítás nyitvatartása alatt a Múzeumok Éjszakáján (2012-ben) sokrétű programsorozatot tervezünk a kiállításához kapcsoltn. A **balatonfüredi** helyszín (partner a Füredkult, s azon belül a Városi Múzeum: 2012 második fele) abból a szempontból került kiválasztásra, hogy a Hatvany családnak, majd később Hatvany Lajosnak is kedvelt pihenő helye volt Füred. Bizonyítható, hogy Thomas Mann nagyregényébe is Hatvany révén került bele a Balaton-motívum, de a város pezsgő művészeti élete, az itt gyógykezelt művészek (kiknek gyógykezelését előfordult, hogy Hatvany finanszírozta: pl.: Ady 1911-17 között) tovább tágítják a kapcsolatrendszer. Fontos megemlíteni, hogy Balatonfüred, mint Kisfaludyra, Kazinczyra, Berzsenyire, vagy az első kőszínházra büszke irodalmi emlékhely, Hatvany számára nagyon fontos volt. Nagy megtiszteltetés lenne számunkra, s az érdeklődés megvan, ha a **Petőfi Irodalmi Múzeum** is bemutatná a kiállítást. (e terv még csak felvetés szintjén)

Nem titkolt szándékunk, hogy ez a kiállítás a körutazás után alapja lehet egy állandó kiállításnak úgy az összegyűjtött tudás és képanyag, mint az elkészített installáció felhasználásával.

E tervünk megvalósításához kérjük a kuratórium támogatását.

2011. január 24.

H. Szilasi Ágota
megbízott múzeumigazgató